

ERIS Haridusministerium
Kehra Kesakool

Õpilaste põllumajanduslike
töotööbrigade'i organisato-
riliistest ennevõist.

Harri Ellart
Kehra Kesakooli direktor
Referaat (ca 10 lehekülge)
ERIS vabariiklikel ped.
lugemistel
märts 1984.

Kehra
1984a

Õpilaste kompleksne uuritusöö
komponentide hulgas on tööraevatu
müü ulisnõuna arengu välisolek
etapil vastuvõetlematult ümber tähtsa-
maad. Seetõttu sai ka noorsoo töö-
uuritus MKP XXVII kongressi enliis
nõla ja on olnud arbiidid ka ka
järgnevatel pleenumitel. Nii tritlus-
programmide kei ka ligi vaster vö-
tuol töökollektiivide kaaduse, enliis ja
uue noolineformi projektis on tähe-
lepanndaval kohal laste igapäevase töös
stevahustamine. Maanoolide jaos on
töökavatuses elluviimine müidugi poli-
iselt seotud põllumajandusega. Tame
kõrre, et maal ei jätku töötamist ja
seda mitte ainult meie valdades,
vaid ka meie kodumaal pagude, teis-
tes piirkondades. Selle puuduse liivi-
dierimises peavad tähelepanu pöördama
hooldajad istuvatest noortest suurest
osast saama põllumajandustöötajad.

Sami aga, kui meil põllumajanduses
ei ole nullaldalt püsivõime, tuleb
osa põllumajanduslikest hooajastest
teha ka koolilastel. On täiesti loomulik,
et ka koolipäevil osa hooajastest inna
õfnd ahin on. Seepärast peame tule-
vikus mitte ainult põllumajandustöö-
tajad turduma põllumajanduslikest
nise tehnoloogiat, vaid selle põhialuste
teadmine oleks vajalik kõigile.

Koolide es seisvad põllumajandus-
like hallamisa töökorralduse põhialuste andet
võiksime jagada kolme tennuse järgi:

- 1) ^{ja ühis} ~~teadmine~~ ^{teadmine} põllumajandustootmise põhialus-
tega tutvumise kaudu laialdast
metsa suurtööd sünnitamas, mis peab kooli
2) anda võimaluse kooli õpilastele
mõnigi põllumajanduslike meetodite
ja ka vastav dokument selle kohta;
3) ahistada lastega jõe ääres moodsa
majanduse mitmesugustel vergusel
ja hooajastel.

Kooli tulevate tegevuste on
meil koolis üliüldiselt väga suured

omaltse õpilaste organisatsiooniline ühendus -
õpilaste põllumajandusliku footmisbrigaad.
Sellese brigaadi moodustavad arvatavasti kõige
õpilased, kes millegi tüüpi on seotud põllu-
majandusliku tegevusega. Õpilaste põllu-
majandusliku footmisbrigaad on omaltse
organisatsioon, sama nagu AUKA või
Punane Rist.

Õpilaste põllumajanduslikud footmis-
brigaadid moodustuvad üldjuhul
juuni 20. a. Alguse saad nad Sarcas-
tori oblastist. Algul tööd kõhade
juurde kõhade sorhooni või kolhoos-
ist, nn. mikro-majandid. Need vormid
ja kujunemisele elujätkule. Otsiti uusi
vorme, milles kujunesid just õpilaste
põllumajanduslikud footmisbrigaadid.
On väga footalud nende brigaadide
organisatsioonilis-metoodilised alused. Brigaadide
tööd on uuritud, vahetatud
kogamus. Üks uude 2-3 aasta
tagant toimivad brigaadide
esirindlaste koostulekud, mis
viia läbi ka külaliskülastustel

põllumajanduslikele erialadele. Sellised brigaadid töötavad kõigis koolides, sealhulgas ka meie vabariigis. Meil ei ole seni aruvalt meie koolide kõiki põllumajanduslike ettepoetusi suudetud niivõrd tihise nime alla püia.

Eriti olulise on selliste brigaadide töö korraldamine külade suurt ja võimsate majade koolides. Mul oli võimalus selle tööga tutvuda Omski oblasti kahes majadis 1982. aasta suvel õpilaste footmibrigaadide esindlaste koostulnul. Sorhoond, mis mul oli au olla, olid väga suured. Beris-sorsni sorhoos 126 000 ha ja jaganatereinostarsni sorhoos 150 000 ha (meil 10 000-15 000). Need majad on väga elitatud spetsiaalsed suvised brigaadilaagrid, mis on magalad, sööla, alubi,

spordirajatised - võin tõenäoliselt ja
mitme külge sarnasena puhkusele vajalikes
ehitised. Brigaadile on eraldatud
oma maa-ala (põllud, aiad), aga samuti tehnikat vajalik
tööriistad. Osa majanoleis on
brigaadidele eraldatud ka farmed
(kodulinnud, lambad, ühikud, vanad jne.) Õpilased elavad
uus laagris võrre suurvahetega,
töötavad põldudel võrre tööd peamiselt
et valmistamisest uue loomade

On ette nähtud, et 19. VIII-X
klassi õpilased töötavad brigaadis vähe-
malt ühe uue. Brigaadid on õpilaste
sellest valitud juhtkond. Majandi
poolt määratakse brigaadide juh-
tajad agronomid ja zootehnikud.
Õpetajad töötavad laagris kas-
vatava linnaga.

Õpilaste kontingent on nüüd ära
jagatud, et laagris oleks alati
vajalik tööjõud, et seal toimiks

pidet tegevus. Õpetajad on laagnis
tööd ^{harilikult} lähe nädalga.

Tegevus õpilaste põllumajandus-
liku footmuskvigaadide toimub
aastaringsest. Talvel noolizjal te-
geleraal kriigaadi liikumise teoreeti-
liste teadumiste omandamusega, aga
ma praktilise tegevusega jamineks
abi töödel või muude tööloomad.
Samuti ualib vilgas põllumajandus-
liku uurimistegevus ja uatsed. Seda
tööd organiseeritakse põllumajandus-
ringide kaudu. Toimub õpilastel
mekhanisaatorite päevaga.

Töö organiseerimisel kriigaadis
pretakse laugelt silmas, ja seda
ma koirajal footatamine, et see
ei tohi muutuda alaaliste ekspla-
keerimises, mis olen teatavasti
vastuolus konstitutsiooniga. Eesti-
NSV õpilaste footmuskvigaadide li-
kides TPL-is ja EOM-s kaalutakse sellest
mõndest alati nimmi si peeta.

Õpilaskrigaadi organisatsioonise
 välilaagrite ehitamine ja nende töö
 aluseks mitte ühised noored ühised
 majandused, majandi jõu üht ja
 postarist soorist. Ühised m.a.
 novembris Moskvas üle lüüdlisel
 seminaril, kus arutati õpilaste töot-
 amiskrigaadi organisatsioonist ja
 nende arendamisest soomassõda toot-
 musel käänisid mitmete noorte
 noorude ja majandite soindijad
 uutest suundadest ja otisugustest arede
 krigaadi ~~ja~~ arendamisest. On
 leitud, et kõige olulisemaks on
 käesoleval etapol õpilased luhtada
 atse majandi suurtotmuse, jälgides
 selgiure meidugi laste töö organi-
 zatsiooni iseloomu. See on tingitud
 põllumajandusliku tootmise intensiiv-
 tusest, enamast tehniseeritusest ja
 tehnika väga kiiremaks ja seeläbi
 uue kallim muutumisest, eriti aga
 tööjõu puudulikkusest. Selleks

ja mehhaniseeritum tõotumise. Ka töö-
võrga uuest kõrgem tasemele on minevate
ühel põhjusel, ja kindlasti tingib
erivõrvi meie õpilaste põllumajandustöö
organiseerimisel suur tööväe kappus
maail. Põhiline erivõrvi on meil meil-
dugi EOM-i ja ka TPL-i erivõrvi süsteem.
Meil määratakse ju TPL-dele ka 10-15
klasside õpilasi, mida meil ei ole.

Sellised töö ja puhke laagerid on meil
arstide töötamisel. Nii töötas Kehr
Keskooli ja Kehr soovis ühtne
piduõrvi töö- ja puhke laager, Sipel-
ga mõõdumisel suvel juba 16-18
aastat. Me loeme Kehr, Sipelgat
ühnusega kõigi tänasti TPL-dele sel-
kõrvi meil ümme Eesti NSV-s vae-
deme liide ulatuse.

Meie vabariigi õpilaste hulgas on suure populaarsuse
voitnud EOM. Sinna ~~trügid~~ ^{trügid} nii maa-kui ka linnalapsed.

Veel ühe erinevusena ei ole meil õpilasbrigaadidele
eraldatud oma põlde, kus lapsed peaksid kogu töö tegema ja
saakide eest vastutama. Meie lapsed on lülitatud üldisesse
suurde tootmisse. Julgen arvata, et me oma selliste erinevus-
tega eriti viltu ei lase ja meie organiseerimisvormid on
meie vabariigi põllumajandusele vajalikud. Muuseas-teistes
liiduvabariikides tuntakse suurt huvi meie EOM-i vastu.

Kas aga kõik see, mida me teeme, on ka sisuliselt õige, kas
meie tegevus teenib kooli põllumajandusliku tegevuse ette
seatud eesmärgi õigesti ja küllaldaselt, see on iseküsimus.
Tahan siinjuures avaldada mõningaid mõtteid ~~meie vabariigi~~
~~koolide ja majandite sellealase töö kohta.~~ ^{selliselt}

Kõigepealt EOM-ist. On väljaspool kahtlust, et EOM teeb
suvel ära suure töö. Terve vabariigi kohta tegi EOM läinud
aastal ära peaaegu poole kogu füüsilisest tööst heinakorist-
tamisel, paljudes majandites isegi 2/3-ikku. Viimastel aasta-
tel on suurenenud EOM-is nende õpilaste arv, kes koolis on
traktori või autojuhi paberid ja seetõttu suudavad majan-
delle veelgi suuremat abi anda. Juurviljade hooldustööd on
suuresti EOM-i õlul. Võiks veel tuua hulganisti töid, kus
EOM-i osa on määrav. Majandit huvitab tehtud töö. Majandi töö-
de organiseerijatel on heameel, et on kasutada kiirel suvisel
ajal rühm noori inimesi, keda suure häda puhul (näit. ootamatu
vihm kuiva heina peale) võib isegi õõsel tööle ajada.
EOM-last huvitab väljatõõtava rubla pikkus ja tööperioodi
lõpul ka koht ning positsioon, kuhu rühm tööga, taidlusega ja
spordiga regioonis jõuab. Milline on aga majandi kogu tootmis-
tsükkel, millised majandi võidud ja mured, milline majandi
üldine bilanss ja koht rajooni teiste majandite hulgas - see
EOM-last eriti ei huvita ja ka majand sellist teavet ei jõua
suvel kiirel ajal eriti levitada. Talvel aga seda teha ei saa -
rühma iga laps oli ise koolist ja ei tea kui kaugelt veel.
Laste tööjõud sai ära kasutatud ja seda tihti kuni nõrkemi-
seni, aga kas see teine ja tähtsam ootus õpilase suhtes, ootus,
et temast saaks paremal juhul põllumajandustöötaja, veel täpse-

malt aga põllumajandustöötajad antud
 majandis või siis vähemalt rajooni-
 see jääb olemas, see jääb tähtsaks.
 EOM-lane on antud majandis ja
 rajoonis, põllumajandusliku tootmise
 üldise juhtluga läbi sõja. Statistika,
 kui palju majandis tootab selle maa-
 li andusi EOM-lane veel ei tehta. Kõik
 et see statistika oleks kaunis aeg.
 Aja parandamises on vaja teha
 inimesi ühe, äärmisel juhul kahe
 kaaberi või külmad, uimastada need
 oma rajooni majandis juurde ja juba
 talveperioodil see mõlem majandisega
 ja selle eluga ühise viia. Sellest
 peab hea seisuga majand. Sellele
 kooli ja majandis osi peab olema
 pöör ja organiseeritud nii, et
 keskmisi lõpetajad EOM-lane oleks
 täielikult ülevaade kooli oma maa-
 dist, majandist, kus ta EOM-lane
 töötab ja kogu oma rajooni põllu-
 majandus tootmisest. EOM-is tootamine
 peab õigust tooma kogu fagani

tööle oma rajooni - tõstma põllumajaj-
 dust. Praegu katybas seda si ole.
 Võrreldes teiste lüdurabariinide
 noogenustega plane katybas tõdeks aa
 et põllumajandusringide töö ja põl-
 lumajanduse murimus - katses tegevus
 on meil kaunis võrreldes jalgalet.
 Meil on vähe esimehiline aoli õppe-
 katsealdu. Ka ilusad ja väga aonas
 aoli aldades, teha vähe murimus-
 ja katsesööd, need on rohkem lu-
 atad, aiad aoliste aitamiseks.
 Murimus - katses tegevus oleks aga
 palju enam põllumajandus vastu
 kivi tõster tegevus, kui aaites väga
 rohkemad porgandi põllu puhastamine
 malsast. Vähe on meil ka aoli dar-
 murim, aoli metsaondi ju. Niga
 si ole sin nii palju aolide, meivõrd
 selle töö juhendamise. Teistes lüdu-
 rabariinides on selle töö juhendajad
 ja organiseerijad Noorte Naturalis-
 tide jaamad, noorte tehnikate
 majad. Nemaad ka aonaldaad
 ülevaatus, noogenuste vahetamist ju.
 Meil vastavast aoliste noorte aol

13-
oma seiate vahel, uudele uuringit
organiseerimistööd ei tee.

Koolide ja majandusvahelised uuhu-
tused, juurviigipõhline hooldamisel ja
uue meele töödel peavad olema reaalsed,
seda tööd tegema stimuleerivad.
Nende uuhutuste tähtsuse peab olema
mõlemaspoolsest suure koolega tagatud.
Näiteks on keha kesamooli tehes
rajooni poolt uuhutust hooldada
ja uuhutada keha sorkoon 30 ha
juurviigi. Ei ole raske teha uuhutada,
et selle töö tegemises pean uuh
terve suure joonul iga päev rāja
panema ca 80 õpilast, mis ei ole
aga reaalsed. Kui siis sorkoon uuh
jätab õigel ajal tegemata uuhutuse
uuh uuhutõige või uuhutõiguse,
on asi hoopis rāisus ja laste töö-
uuhutõige uuhutõiged. Majandisel peavad
tagama laste töö rāja

14

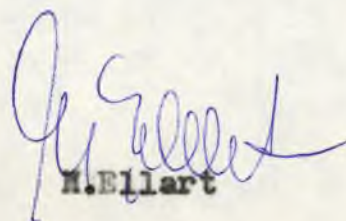
hea organiseerituse ja mehhanismidega nii palju kaasa
aitama, kui see vähegi võimalik on. Ka majandimehed peavad
mõistma, et õpilaste töö hea organiseeritus kannab kasvatus-
töö nime.

Tuleb veelgi suuremat rõhku panna TPL-idele ja põllu-
majandusringidele, pioneeride töö- ja puhkelaagritele noore-
mas ja keskastmes. Praktika näitab, et põllumajandusse on
noori kergem suunata peale 8. klassi põllumajanduslike
kutsekeskkoolide kaudu kui peale keskkooli. Uue koolirefor-
miga pannakse see asi nähtavasti tugevasti ja õigesti paika.

Kokkuvõtteks võib öelda, et õpilaste põllumajanduslike
tootmisbrigaadide põhilülideks pean meie vabariigi koolides
põllumajandusringid IV-VI klassides, pioneeride töö- ja puhke-
laagrid IV-VI klasside õpilastele, TPL-id VII-VIII klassi
lastele, elukohajärgsed põllumajandus-, karjakasvatus- ja
aianduslülid, õpilaste töö kooli õppe- ja katseaias, kooli
elavnurkades, BOM-koolirühmad oma rajoonis, noorte mehha-
nisaatorite lülid, kõigi õpilaste töökohustus kooli hoolduse
all olevate juurviljapõldude hooldamiseks. Kogu brigaadis
peab toimuma ümberaastane kas teoreetiline või praktiline
tegevus, mida põhiliselt viivad läbi majandite spetsialistid
ja ühiskondlikud organisatsioonid ja kus õpetajail on
organiseeriv ja kasvatajate roll.

Beloleval suvel toimub üleliiduline õpilaste põlluma-
janduslike tootmisbrigaadide eesrindlaste järjekordne,
seekord juubelimaiguline 20 tööaastat tähistav kokkutulek,
koos õpilaste põllumajanduslike kutsevõistlustega. Kuuldavasti
toimub see Saraatovi oblastis-nende brigaadide sünnimaal.
On väga vaja, et meie vabariik oleks seal kogemuste vaheta-
miseks esindatud.

Usun, et oleks väga hea, kui ka meie vabariigi selliseid
kokkutulekuid korraldataks, kus saaks ülevaate meil sel alal
tehtavast tööst ja võiks leida uusi edasiminekuoteid, et selle
tööga lähemal ajal tagada põllumajandustöötajate ridades
tekkinud vaakumi täitumise.

M. Ellart